

HETI SZEMLE

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre	—	—	—	—	6	korona	—	fillér
Félévre	—	—	—	—	3	"	—	"
Negyedévre	—	—	—	—	1	"	50	"

Tanítóknak és kézműiparosoknak egy évre 4 korona
Egyes szám ára 20 fillér.

Felölös szerkesztő
BÁTHORY ENDRE.
A lap kiadója:
A „PÁZMÁNY-SAJTÓ”

A szerkesztőséget és kiadóhivatalt illető összes küldemények, pénzek, hirdetések stb. a „Pázmány sajtó” címére küldendők, (Iskolaköz 3. sz.)
Hirdetések jutányos áron vételnek fel.
Nyitlatter sora 40 fillér.
A lap megjelenik minden szerdán.

A korcsmázás ellen.

A panaszhangok végre talán meghallgatásra találnak. A sajtó már régen sürgeti, a törvényhatóságok pedig újabb időben látva azt a pusztítást, melyet az alkohol erkölcsi és anyagi téren okoz a nép között, sűrűn fordultak felirataikkal a kormányhoz, hogy vásár és ünnepnapokon tartsák zárva a pálinkaméréseket. Egyes törvényhatóságok, — dicséretökre legyen mondva, — a saját hatáskörükben alkottak is hasonló szellemű szabályrendeleteket.

Most a legilletékesebb helyről érkezik a hír, így kilátás van rá, hogy az egész országban el lesz tiltva a vásárra korcsmázás. Werkerle Sándor dr. pénzügyminiszter engedve a sajtó és a törvényhatóságok közös nyomásának, elhatározta, hogy segít azon a bajon, mely már annyi rombolást okozott az országban.

Vásár és ünnepnapokon zárva fognak maradni egész nap a pálinkamérések, másnemű égetett

szeszt sem lesz szabad délelőtti 10 órán túl árulni. A rideg fináncpolitikától áttér a kormány arra az egyedüli helyes alapra, mely az ország lakóinak jólétét kívánja első sorban biztosítani.

Eddig azon az állásponton voltak a kormányok, hogy az italmérés korlátozása által az állam a fogyasztási adókban jövedelmének egy igen tekintélyes részét veszíti el. Ezért nem akarták a tilalmat életbeléptetni. Nem vették figyelembe, hogy amennyivel többet nyer az állam a fogyasztási adókban, 10-szer, 20-szor annyit veszít a közönség, eltűnik jóléte, elveszti azt a pár hold föld birtokát is, amelylyel rendelkezik, így megszűnik adófizető tagja lenni az államnak. Másrészt ha a nép vagyonosodik, adózóképesége is nő, s más uton fizeti vissza az államnak azt az összeget, a mit az a fogyasztási adóban elvesztett.

Ez a helyes és okos politika fináncziális állami szempontból is. Nem az elzúllás útjára terelni a népet, hanem minden módon fokozni benne a hajlamot az otthon

és a munka szeretetére, melyek családjának boldogságát biztosítják.

Azt a rombolást pedig, melyet a vásárra korcsmázás erkölcsi téren véghezvisz, százalékokban kifejezni nem is lehet. A nép vallástalanságának és erkölcstelenségének melegágyai akorcsmák, melyek elvonják a templomtól, elvonják családjuktól, kiölnék belőle minden hitet, minden nemesebb érzést, a tivornyák helyét teszi előtte kedvelté, melynek lassankint rabjává lesz, utóbb tőle már szabadulni sem tud.

Az alkohol tönkretévén a szervezetet, a nemzedékek elsatnyulásának is egyik főokozója, látni lehet főleg sorosásokon azt a esenyevész generációt, mely olyan községekből került ki, ahol a nép rabjává lett a pálinkának.

Ha tehát látba vetjük azokat az érveket, melyek a vásárra korcsmázás ellen szólanak, eltörpülnek mellettük azok a fináncziális tekintetek, melyek az eddigi kormányokat a vásárra korcsmázás tilalmának behozatalától visszatartották. Sőt ez az érdek is csak látszólagos,

Gyászbeszéd Udvarhelyi Pál fölött.

1907. augusztus 10.

Gyászoló Közönség!

Még itt zsong a lelkemben, itt zeng a fülemben a mi kedves kántorunk hangja; úgy tetszik nekem, mintha most is itt állana mögöttem tisztos, komoly arcával s zengő ajakkal bucsuztatná a sirba tőró életvándort; — alig tudom elhinni, hogy most ő maga fekszik halva előttünk, ő felette zeng az ének, őt kísértük örök nyugvóhelyére.

Egy rövid hónap előtt még úgy állott közöttünk mint az erdő tölgye, mely század-év viharaival kész dacolni és most itt hever elomolva tehetetlenül. Szíve, mely annyi érzelemről lángolt, kihült örökre. Ajka, melyen annyi Istentdicsérő ének zengett, elnémult örökre. Udvarhelyi Pál, a szatmári kath. egyház derék kántora, nincs többé!

Mély megilletődéssel állok meg e valóban dicsőséges, szép életpálya véghatáránál. Olyan ember nyugszik itt, gyászoló közön-

ség! Ki már kora ifjúságában Isten szolgálatára szentelte magát egész életére s ki 52 évet töltött a templom boltíve alatt, szolgálva a Mindenhatót az orgona zengő akkordjaival, az ének egetkereső dallamaival, az áhitat szent hangulataival. Korán megtanult imádkozni és dolgozni s e szent foglalkozásokban 72 esztendő életpályáján mindvégig megmaradt. Kötelességtudásban, pontosságban, hűségben Udvarhelyi Pálnál kiválóbb embert én nem ismerlek.

Félszázados kántori működéséből csaknem négy évtizedet itt élt át, itt töltött városunkban, példásan, szerény csöndben, boldog családi körben, szüntelen hivatásszerű munkában. Velünk imádkozott naponta az élők boldogságáért a templomban, részt vett a családok gyászában, kísérte szeretteiket a temetőbe s megható gyásznékeivel balzsamot öntött a fájó szívekre.

Mindnyájan ismertük őt, tiszteltük őt, szerettük őt. Elvesztése érzékeny, nagy csapás mindnyájunkra. Az Udvarhelyi Pál ha-

talmasan zengő hangját nem fogjuk mi feledhetni sokáig, sokáig.

Sirassátok, ti nagy templom öreg hangjai, melyek naponta templomba hívtátok őt! Mozdulj meg, temető földje! Köszöntsetek őt, kihült porok, hiszen az jön közzétek nyugalomra, aki titeket áldó énekek kísért ide! Hullassatok egy könyvet érette, jó hívek, kiket annyszor fakasztott könyre gyászdalaival! Borulj utolszor koporsójára, özvegyen maradt hitvese, a te életed támaszát, hűséges szíved párját teszik itt a sirba! Hajtsd meg a térdedet, jó fia, ki ennek a mélyen érző apának minden büszkesége, minden öröme, bizalmas beszélgetéseinek állandó, kedves tárgya voltál. . .

Isten veled, öreg pályatárs! 15 éven át velem szolgáltad az Urat, akinél jobb ur nincsen. Szolgáltad úgy, hogy jobban nem lehet, egész szívvel, egész lélekkel. Isten veled, kedves jó öreg! Szerettelek, mert te is szeretted az Isten szolgálatát. Egyszerre váltunk meg a plebániától, lelkünk ebben is

KITÜNŐ MINŐSÉGŰ és legolcsóbbnak elismert „JÓKAI”-féle Törlőgummi és rajzeszköz egyedül nálam kapható

A m. t. Igazgató urak által 1907/8-ik tanévre előirt Uj bekötéssel ellátott használt

tan- és segédkönyvek

szép, tiszta állapotban, félárban,

valamint mindenféle, papir-, író- és festőszerek a lehető legolcsóbban kaphatók

Weisz Jzák

könyv- és papirkereskedésében Szatmáron, Deák-tér 22. sz., a „Fehér-ház” alatt.

:: Egyes művek :: valamint egész könyvtárak

a legmagasabb

:: árban :: megvétetnek.

mert egy vagyonos néposztálynál sokkal több anyagi erőforrásai vannak az államnak, mint amelyik mindenét eltékozolva, a megélhetéssel küzködik.

Örömmel üdvözliz azért mindenki a pénzügyminiszter elhatározását, a legmelegebben óhajtva, hogy ez az elhatározás minél hamarabb valóra váljék.

Városi közgyűlés.

Városunk törvényhatósági bizottsága augusztus havi rendes közgyűlését a múlt hétfőn délután, 1/2 4 órai kezdettel tartotta meg, a városháza nagytermében dr. Falussy Árpád elnöklete alatt.

A polgármesteri havi jelentés felemeltette, hogy a múlt hóban a Csonkásón lépfene volt, melynek 42 marha esett áldozatul. A ragály, miután tovaterjedésének megállítására megtették az óvintézkedések, most már szűnőben van.

Sajnálattal emlékezik meg a jelentés arról, hogy a munkaadók és munkások között még mindig jelentékeny differenciák vannak városunkban. Minthogy e differenciák oka főleg a szakegyetekben található meg az észleletek szerint előreláthatólag a szakegyetek működésének ideiglenes felfüggesztése mielőbb szükségessé válik.

A jelentésből kiemeljük még azt, hogy a rendőrtisztviselők, rendőrlégénység és hivatasos tőzoltók közül 30-an már megkezdtek a dzsiu-dicsu mesterfogásainak tanulását Vladimir birkozó mestertől.

A polgármesteri jelentés indítványára elhatározta a bizottság, hogy az elhunyt gróf Károlyi István családja részvét iratot intéz.

A tárgysorozat többi pontja közül fontos az, hogy az avasi erdők kitermelésére vonatkozólag 6 ajánlat érkezett be: — ebből 4 esik komolyabb számítás alá, ezeket egy bizottság fogja behatóan tanulmányozni s az

ajánlatok felett az e hó 22-én d. u. 3 órakor tartandó rendkívüli közgyűlés dönt.

Elhatározták, hogy a felső kereskedelmi iskolát már ez év szeptember 1-én városi kezelésbe veszik.

A Kossuth-kertben legközelebb 4 ivlámpát helyeznek el, hogy a sétáló közönség este is látogathassa a város ez egyetlen sétahelyét.

A Pannónia-szálloda megvizsgálásából kifolyólag, az ott tapasztalt nagymérvű hiányok miatt határozatba ment, hogy a szálloda bérlője 300 K bírsággal sújtassék, ha pedig a hiányokat, miknek pótlására már több ízben felszólított, 1 hónap alatt sem pótolná, a bírság 1000 K-ra emeltessék fel s a bérelti szerződés bírólagon bontassék fel.

Ki kell még emelnünk azt a fontos, bár a városra nézve éppen nem kellemes s csak a kényszer helyzet által indokolt határozatot, hogy a város törzsrészvények ellenében a már megajánlott összeg felül még 60000 K-val járul hozzá a szatmár—mátészalkai vasut építési költségeihez.

Községi néppárt.

Budapest. augusztus 2.

A hontmegyei néppárt vezetősége kezdi meg a néppárt községi szervezését. Üdvözljük a néppárt buzgó harczoait, hogy ilyen jó példával járjanak elől. S hogy másutt is kövessék s lássák, hogy miképp szervezkednek Hontban, itt közöljük azt a felhívást, melyet a honti vezetőség szétküldött. A felhívás mindenekelőtt utal arra a helyzetre, melyet az általános választójog behozatala fog teremteni s aztán így folytatja:

A nemzetközi szociáldemokraták elveit ismerjük már. Nem rég alakult meg a radikális demokrata párt is, amely csatlakozván a nemzetközietekhez a népoktatás államosítását, a felekezetenküli felsőbb oktatást, a szerzetesi tanítás eltiltását, az egyházi vagyon szekularizációját, a vármegyei igazgatás államosítását és az izgatásra vonatkozó bün-

tető rendelkezés eltiltását tűzte ki céljául. Ha ezen törekvésekhez még a nemzetiségek szeparatiztikus mozgalmait is tekintetbe vesszük, előttünk áll a veszély egész nagyságában, amely megsemmisítéssel fenyegeti mindazon javainkat, a melyeknek megszerzése századok keserű küzdelmeinek, szenvedésének és vértanúságának volt az eredménye.

Ily áramlatokkal szemben a néppárt sem maradhat tétlenül, hanem követeli magának a jogot, hogy a vezetést átvegye.

A néppárt az egységes keresztény szellem visszaállítását, a politikailag független, gazdaságilag erős keresztény Magyarország megalkotását s annak mint alkotmányos királyságnak fenntartását tűzte zászlajára. Tántoríthatatlan hűséggel viseltetvén a megkoronázott király szent és sérthetetlen személye iránt míg egyrészt az alkotmányos királyt törvényeink szerint megillető felségjogokat elismeri s azokat fenntartandónak véli, másrészt örökös afelett, hogy a királyi végrehajtó hatalmat gyakorló kormány a törvényszabta határokat túl ne lépje. Gazdasági programja felölelvén az összes termelési ágakat, arra törekszik, hogy a földművelés, ipar és kereskedelem békés összhangban fejlesszessék s hogy ezen termelési ágak egyike se részesüljön előnyben a többiek rovására. Felismerve a szövetkezeti eszmeének az összes társadalmi rétegekre kiható áldásos erejét, ezen eszme hathatós fejlesztését és támogatását tűzi programjául. Védelmébe veszi különösen a kis exisztenciák millióinak ügyét s míg egyrészt ezeket helyes gazdasági politika alkotása által erősíteni s őket tulkapásai, valamint az uzsora kizsákmányolása ellen védeni igyekszik, másrészt örökös afelett, hogy ezek erejüket a nemzeti termelés megakasztására s a nemzeti vagyonnak megrongálására fel ne használhassák. Széleskörű, a gazdasági élet egész területére kiható gyökeres közzgazdasági reformpolitikát indított meg és jórészt ezen politikának köszönik lételüket azon népjóléti törvények, amelyeknek megalkotása törvény

találkozott. Rám „munka vár még itt a földi honban,” te előrementél, hogy a jó Istennek, a legigazabb Birónak, a mi csöndes, de hűséges munkánkról jelentést tégy. Hiszem, tudom, hogy azt mondja lelkednek a menyeyei Király: Örülj, jó szolgám, mert a kevesben hű voltál, sok fölé helyezlek, jöjj be a te Urad örömébe!

Ha az egyház imádságában Jézus nevével áldást, oltalmat, békét esedeztem, te mondottad reá mindig a nép nevében az *Ament*; ezt az *Ament* most visszaadjuk neked s a nép, a te buzgó hived, gyászoló szeretteid velem együtt sohajtják sirod szélén: Adjon neked az Ur örök jutalmat, örök boldogságot. Ugy legyen. Amen.

Bevésett betük.

Irta: M. B.

Céltalanul bolongtam a halmi szőlőhegyen. Magam se tudom, mint jutottam oly közel a Szarvaskőhöz, hogy meredek falának rétegeit akár meg is olvashattam volna s talán épen ezen gondolkodva néztem a lenyugvó nap arany-sugarainak táncát a Szarvaskő porladozó, öreg kövein.

Akinek szó nélkül mutatják meg e helyet, az korántsem találja oly szépnek, mint aki azt is megtudja róla, hogy valamikor réges-régen, még a mesék világában, — egy

szépséges királyleány lelte ott halálát, miután gonosz mostohája gyorslábú szarvassá varázsolta. Valóban ha a leáldozó nap visszavissza vert véres fényénél, nézzük a Szarvaskő tördelt oszlopait, melyek lejjebb szilárd, meredek falba futnak össze s üreget sem alkothatnak többé: a megkapó természeti szépségen kívül látni véljük lapos tetején a pihető üldözött szarvast, amint egy ideig kétségbeesve néz körül — hogy aztán nem sikerült, merész ugrása a mélység gyászos sirját ássa meg számára. Látni véljük az ifju vadászt, amint villogó fegyverével kezében csalódotan, majd félve néz a mélységbe, ahol vélt zsákmánya nem élő és nem szarvas többé, hanem a legszebb halott leány, akit valaha láttak.

Az étellel együtt megszűnt a varázs hatalma is, — mint a Szarvaskő meséje mondja, — s a pillanatban, mikor utólszor veté föl megtört fényű szemét az üldözött, ismét visszanyerte emberi alakját a leány, mert a halálban nincs varázs, nincs földi hatalom többé. — A királyleány vére pirosra festette a gyilkos köveket, s ezt látni is lehet gyökeret vert aranyszőke hajával együtt, de a mese szerint csakis abban az órában, amikor a gyászos eset történt.

Jól tudja mindenki, hogy ez csak mese, de azért mindig elmondják annak, aki még nem hallotta, mert annyira összenőtt az a

Szarvaskő mohos köveivel, hogy a regés elem vonzó varázsával önti el annak a helynek minden rögét, a környező fák leveleinek titkos suttogását, a szerényen meglapuló moha esalagató picit tölesereit.

Ezért kerestem fel én is első ízben a Szarvaskő meredek, de azért könnyen elérhető csucsát, ma azonban már egyéb vonz hozzá, azok a kőbe vésett néma betük, melyek közül oly keveset lehet már felismerni, elolvasni. Ki tudja mennyit mesélhetnék, mennyit regélhetnék, ha e betük csak még egyszer annyit mondanának, mint mondhatnak, ha a moha csak egyszer annyit hagyott volna épen mint amennyinek kiesi üregébe még be nem fészkelődött, — vagy ha a romboló esősepp csak annyiban nem várta volna a a téli fagy hideg csókjait, mint amennyit nászágyul választott.

De talán még köszönettel tartozom a pusztító társaknak, hogy legalább ennyire kiméletesek voltak, mert különben soha sem tudtam volna meg, hogy ép' azon a kővön töltötte 16 évvel ezelőtt mátkasága néhány boldog percét vendéglátó szives házigazdám is, amelyről úgy néztem a nagy messzeségbe, mintha a multba akarnék látni, — hogy itt találkozhattam volna a mult év júliusának 7-én utoljára a legkedvesebb barátommal, — hogy innen nézett vissza kedves falujára a hareba induló magyar, mikor életét kérte a

hozásunk majdnem egész tevékenységét igénybe veszi. A néppárt az országnak a kereszt jelében való társadalmi megújulására törekszik, serénykedik a nép bajainak kutatásában. A nemzet jogaiért és az alkotmányunk megerősítéseért folytatott harcban bátorságot, a tanácsban mérsékletet tanúsít. Kerüli az üres jelszavakat és a külső hatást; zajtalanul, feltűnés nélkül munkálkodik a haza javára, a nép boldogítására. A nemzetfentartó kereszténység alapjára helyezkedik, azért zászlaja alá szólítja felekezeti különbség nélkül a keresztény Magyarország minden hű fiát.

A néppárt elveit az egész országban, de különösen Hontmegyében a választók legnagyobb része eddig is szívében helyezte, meggyőződésében magáévá tette, bár képviselőtében többségre nem vihette, mert az eddigi kormányzó rendszer működését teljes erővel megakadályozta.

Pártunk nem akarja ámitani a hiszékeny elemeket: nem igéri hogy munka, dolog nélkül kenyérhez, jóléthez juttatja a polgárokat, biztosítani akarja a régi keresztény Magyarországot, „melyről apánk nagy busan szólt, hogy itt hajdan jó élet volt“, a nép érdekét akarja biztosítani az által, hogy ő válaszson most képviselőket érdekének saját képére és hasonlatosságára.

De hogy a nép ezt józan megfontolással, tiszta meggyőződéssel tehesse: ismernie kell az erjedő eszmék irányzatát, észlelnie kell a torrongó pártok célzatát. Ezt pedig csak olvasás és tanulmányozás, különösen pedig tömörülés által érheti el.

Hont vármegye néppártjának alulírott vezetősége elhatározta tehát, hogy e célból minden községben, hol elvtársai vannak és lesznek, megalapítsa a *községi néppártot*. Ezek, körükből válaszsák meg elnöküket, két alelnököt s 4 bizalmi férfit. Az így megválasztott vezető férfiak egyike a központi végrehajtó bizottságban képviseli saját

haza, vérét annak becsülete. „1858. Sz. P.“ Csak ennyit őrzött meg a porladozó tábla, de én többet is megtudtam, mert nekem mindent el mondott, akinek a buesuzó hős nagyatyja volt.

Először különösnek tünt fel jómagamnak is, hogy legtöbb esetben két-két kezdőbetűt zár magába a kövel kivert ártatlan keret s már-már azt gondoltam, hogy talán a szerelmeseknek a természet erői is kedveznek, azért él tovább a rideg kővön is emléküik. — Később tapasztaltam, hogy mindennek az egyszerű oka van: a szerelem bűvös hatalmától elvarázsolt szépséges nyaraló leányok s Cupidó sebzett vadászai keresik fel leginkább e heiyet, talán hogy jegygyűrűvel ujjukon, boldgsággal szívükben néhány perccel tölthessenek itt kedves együttlében, vagy talán hogy a halmi hegyek legmagasabb pontjáról nézzenek vissza gyermekkoruk imént letűnt napjára.

Ilyen csodálatos élő meséjével, vésett holt betűivel a Szarvaskő! Végig éli az ember közelében természet-alkotta durva padjain a mesék fátyolos világát, majd észrevétlen siklik át a történeti időkre, napjaira, talán, hogy a bevészt betűk között, vagy ábrándjai szárnyán ismét a multba meneküljön a jelenből.

Mert bizony a jelen, ha doldog is, csak fenyegetni tud azzal, hogy boldogtalan lehet, zord félelmes, mint a Szarvaskő, ha leszáll a nap és sötétség burkolja rémesen suhogó fáit, köveit és virágait.

községét, hogy így tömörülve az egész megyei néppártban, egy mindnyájáért s mindnyája egyért küzdjön.

Ez évben ejtetik meg a megyebizottsági tagok általános választása; itt is a csoportos községek elnökei együttesen jelölik meg egyéneiket, kiket bizalmukkal a megyei törvényhatóságba beküldeni akarnak s azokat minden nyomás, visszaélés mellőzésével válaszsák is meg. Egyszóval minden jogok gyakorlásában az összetartás erejére támaszkodva vigyék elveiket s egyéneiket diadalra.

Minden megalakult néppárti községnek ingyen küldünk két példányban heti lapot, „Néppárt“-ot. Hogy kinek nevére járjon ezen két példány, azt a helyi elnökség, a megalakulási „Jegyzőkönyvben“ jelezi s a „Jegyzőkönyvet“ másolatban Gálffy Istvánnak, mint a központi vezetőség alelnökének Kemenczére beküldi.

Azonkívül, ha többen szeretnék odahaza saját nevére is járni a lapot, hogy behatóbban tanulmányozhassák az ország politikai hullámveréseit, bizalommal forduljanak Gálffy Istvánhoz, ki számukra a lapot feleárban megrendeli.

Jelen felszólításunkat nagyobbbrészt a lelkész urakhoz küldjük, kik legjobban ismerik a népet s a helyi viszonyokat és tisztelettel kérjük, szíveskedjenek a községi néppártot községenként azonnal, személyesen megalakítani, vagy azzal egy értelmes, tisztességes helybeli lakost megbizni. Az itt felvett alakulási „Jegyzőkönyvet“ hiteles másolatban Gálffy Istvánnak beküldeni; ugyszintén az akadályokat, melyek a néppárt működésének megkezdését s tömörülését gátolnák, ő vele tudatni, ki a vezető központtal egyetértőleg intézkedni fog az akadályok legyőzése iránt.

Ha a főtisztelendő urak közül valamelyik nem volna abban a helyzetben, hogy saját hatáskörében a pártot szervezze, kegyeskedjék azt tudatni, hogy a vezetőség egyik vagy másik tagja a helyszínére kiszállva, a szervezésben segítségére lehessen. Ha pedig azon nem remélt eset állana elő, hogy a főtisztelendő urak közül egyik vagy másik egyáltalában nem tehetne eleget kérelmünknek, kegyeskedjék azt az egyént megjelölni, akit ez ügyben megkereshetnénk.

Hazafias üdvözléssel maradunk;

Bárvó Billot Nándor,	Dr. Plechló Jenő,
Szokolay Alajos.	Gálffy István,
Schreiber Aladar,	Viszolaicsky Károly,
gróf Obendorf Hugó.	gróf Somsich Ödön,
	gróf Wilczek Vilmos.

H I R E K.

Lapunk jövő száma a keddre eső Szent István király ünnepe miatt nem szerdán, hanem csütörtökön fog megjelenni.

Ünnepnapok. Holnap nagy ünnepe lesz a róm. kath. egyháznak. Nagyboldogasszony napja, mely a Bold. Szűz menyemenetelének emlékezetére van szentelve. Ez az ünnep Magyarország történetével is szorosan összefügg. E napon koronázták meg Szent István királyt, halála is aug. 15-én következett be. E hó 18-án Ő felsége apostoli királyunk születésnapjának lesz évfordulója, melyeta magyar nemzet magyarlovagiassággal ült meg minden esztendőben. A jövő kedden e hó 20-án Szent István király napja lesz, mely nagy ünnepe az egyháznak és a magyar nemzetnek egyaránt. A püspök ur Ő Méltó-

sága tegnap este hazaérkezett, hogy a fentnevezett ünnepnapokon székesegyházában az ünnepélyes szent miséket személyesen végezhesse.

Személyi hír. *Hehelen* Károly praelátus kanonok hétfőn este haza érkezett. — *Lessenyey* Ferencz dr., apostoli protonotárius, praelátuskanonok Szliács fürdőről hazaérkezett.

Királyi kitüntetés. Ő felsége a király *Kiss* Áronnak, a tiszántuli ev. ref. egyházkerület superintendensének és a főrendiház tagjának egyháza és a közügyek terén szerzett érdemei elismerésül a Lipót rend középkeresztjét adományozta.

A nagykárolyi mandátum. A képviselőház elnöke felhívta vármegyénk alispánját, hogy hívja össze a központi választmányt, mely hivatva lesz a nagykárolyi kerületben kitűzni a képviselőválasztás határnapját. A választmány holnap tartja ülését. Valószínűnek mondják, hogy a választás napja szept. 9-re lesz kitűzve. Nagy a zavar a jelölt állítása tekintetében, mert gróf *Károlyi* Gyula aradi főispán, kinek a jelöltséget felajánlották, nem vállal mandátumot. Így teljes bizonytalanság uralkodik. A főispán felkérte gróf *Károlyi* Gyulának egyik fiát, gróf *Károlyi* Mihályt a jelöltség elfogadására. Válasz tőle még nem érkezett. Sokan ninesenek megnyugodva gróf *Károlyi* Mihály jelöltségében, mert sem Nagykarolyban, sem a kerületben nem ismerik, a közpályán sem szerepelt, s egyáltalában rossz néven veszik, hogy a vezető férfiak nem várták be, kit óhajt maga a párt, hanem annak meghallgatása nélkül tettek lépéseket. Egyes fővárosi lapok *Kossuth* Lajos Tódor jelöltetéséről beszélnék, erről azonban Nagykarolyban nem tudnak semmit.

Előléptetett igazgató. A vallás és közoktatási miniszter *Romanecz* Mihály ungvári kir. kath. főgimnáziumi igazgatót a VII. fizetési osztályba sorozott igazgatónak nevezte ki.

Áthelyezett tanár. A vallás és közoktatási miniszter *Irovics* Tamás munkácsi állami főgimnáziumi rendes tanárt hasonló minőségben a fehértemplomi állami főgimnáziumhoz helyezte át.

Gyászhir. *Udvarhelyi* Pál helybeli róm. kath. kántor a mult csütörtökön meghalt. Régi jó munkása volt az egyháznak, szorgalmas, buzgó férfiú, ki kötelmeit mindenkinek közmegelegedésére teljesítette. Évek hosszú során keresztül kifejtett munkálkodásával megszerezte magának az elismerést úgy felettes hatóságai mint a nagyközönség előtt. Az a csapás, melyről lapunk egyik közelebbi számában szólottunk, általános részvétet keltett mindenfelé. A részvét most fokozódik az elhunyt családja iránt. Szombaton délután helyezték örök nyugalomra kihűlt tagjait. A temetési szertartást *Tóth* József képezdei tanár, szentszéki tanácsos végezte, ki a sirnál könnyekig megható gyászbeszédet mondott, melyet kiválósága miatt, lapunk tárczarovatában közlünk. Aggodalommal bár, mert nem szereti a nyilvánosságot, de mégis engedett kérésünknek, miután többen azon óhajttással járultak hozzánk, hogy szeretnék ezt a beszédet kinyomtatva emlékül eltenni. A temetésnél *Kovács* Gyula dr. nőképezdei igazgató és *Holczman* Béla képezdei tanár segédkeztek mint diakonusok. A Czeczil egyesület énekkara megható énekeket énekelt *Mondik* Endre vezetése alatt. A korporsó el volt boritva a gyászoló család és tisztelőinek koszorujától. A szomorú gyá-

esetről a család a következő halotti jelentést bocsátotta ki: Özv. *Udvarhelyi Pálné* szül. *Asztalos* Franciska úgy a maga, mint az összes rokonság nevében fájdalomtól megtört bánatos szívvel tudatja, hogy forrón szeretett, felejthetetlen drága férje *Udvarhelyi Pál* rk. kántor, f. hó 8.-án, életének 72. boldog házasságának 41-ik kántorságának 51-ik, szatmári kántorságának 38-ik évében súlyos szenvedés után az Urban elhunyt. A boldogultnak drága hamvai folyó évi augusztus hó 10.-én, szombaton délután 4 órakor fognak az Eötvös-utcai gyászszáztól a hidontuli temetőbe örök nyugalomra tétetni. Az engesztelő szent mise-áldozat pedig az elhunyt lelkiüdvéért a székesegyházban folyó hó 10.-én reggel 7 órakor fog a Mindenhatónak bemutatni. Szatmár-Németi, 1907. augusztus 9.-én. Áldás és béke poraira! Dr. *Udvarhelyi Dezső* és neje *Sárváry Adél*, nevelt leánya *Udvarhelyi Ilona* férj. Hágen *Ignác* gyermekei. Özv. *Schütz Nándorné*, *Udvarhelyi József*, özv. *Gyüre Istvánné*, *Udvarhelyi Erzsébet*, özv. *Hornvárszki Pálné* *Udvarhelyi Lidi* testvérei. Hágen *Ignác* veje. *Udvarhelyi Aliz*, Hágen *Ilona* unokái. — *Szemere László*, a feketeadói állami elemi iskola igazgatója Budapesten, hol gyógyulást keresett, elhalt. Hamvait Feketeardóba hozták és ott temették el. Kartársai nevében *Csobod Imre* gödényházi állami iskolai tanító buszuttatta el.

Áthelyezett szolgabírók. *Sztáray Gábor* gróf, Ungvármegye főispánja *Kulin Aurél* tb. főszolgabíró a nagykaposi szolgabírói hivataltól az ungvári szolgabírói hivatalhoz, dr. *Nagy József* szolgabíró a nagykaposi szolgabírói hivataltól a percesenyi szolgabírói hivatalhoz, *Hock József* szolgabíró a percesenyi szolgabírói hivataltól a nagykaposi szolgabírói hivatalhoz helyezte át.

Bimbóhulás. Mély gyász érte *Fischer Pál* nagymajtényi tanító családját. Rövid szenvedés után f. hó 11.-én az ártatlan lelkek hazájába keltözött a szép és kedves, 2½ éves *Mariska* leányuk.

Nyugalmozott postafőtiszt. *Bodnár Sándor* helybeli m. kir. posta és távirafőtiszt augusztus 1-vel nyugalomba vonult.

Eljegyzés. Dr. *Barathy Béla* szilágymegyei földbirtokos eljegyezte vármegyénk vidéki előkelő társaságának egyik ismert tagját, özv. *Teleky Sándorné* ópályi földbirtokos szép és kedves leányát, *Erzsikét*.

Áthelyezett segédlelkészek. Ő Meltósága a püspök ur *Koller Béla* nagybányai és *Szabó Lajos* beregszászi segédlelkészeket kölcsönösen áthelyezte.

Aranylakodalom. E héten ünnepelte meg házasságának 50 éves évfordulóját *Sauerman Mihály* és neje *Csanáloson* 7 gyermeke, 24 unokája és 2 dédunokája körében.

Gyászhir. *Nyisztor Endre* állami iskolai tanító pénteken reggel életének 59-ik évében hosszas szenvedés után városunkban elhalt. 12 évig működött itt. Mint szorgalmas pontos tanító volt ismeretes. Szombaton délután temették el nagy részvét mellett. — Özv. *Danigovics Bogdán* szül. *Duha Mária* 75 éves korában pénteken elhalt. Vasárnap délután volt a temetése. *Nemes Béla* gőzmalmi tisztviselő anyósát gyászolja az elhunytban.

Kitüntetett őrmester. Ófelsége a király *Berey Imre* 12. honvéd gyalogezredbeli őrmesternek hosszú és kötelességű szolgálataiért a koronás ezüst érdemkeresztet adományozta.

Áthelyezett szemlést. A kir. pénzügyminiszter *Bokor János* m. kir. pénzügyőri szemlést Ökörmezőről hasonló minőségben városunkba áthelyezte.

Hymen. *Péter Teofil* dr. halmi ügyvédjelölt eljegyezte *Lázár Iluskát* Máramaroszigetről. Ugyanakkor *Lázár Irmuskát* elje-

gyezte dr. *Báthory Lajos*. — *Grundböck István* nagybányai városi mérnök jegyet váltott dr. *Burtik Győző* bácsbodrogmegyei tiszti főorvos leányával, *Irénkével*. Az esküvő is hamarosan meglesz, valószínűleg már e hó 20.-án. — *Ludesser Tivadar* gépészmérnök Sátoraljaújhelyről e hó 11.-én vezette oltárhoz *Sauerman Juliska* áll. pol. isk. tanítónőt *Csanáloson*.

Írnok kinevezés. A debreczeni kir. ítélőtábla elnöke *Botta Sebestyén* es. és kir. 12. utászászlóaljbeli igazolványos altisztet a helybeli kir. ügyészséghez írnoknak nevezte ki.

Aljegyző választás. A kölcsei körjegyzőségbe *Holek Andor* okleveles jegyző egyhangulag aljegyzőnek választott meg.

Előléptetett állatorvos. A m. kir. földművelésügyi miniszter *Szende Sándor* járási m. kir. állatorvost a XI. fizetési osztályból a X. fizetési osztályba léptette elő.

Uj szolgabírói székhely. A belügyminiszter vármegyénkben egy új szolgabírói hivatalt akar létesíteni *Krassó* székhelylyel, mely évtizedekkel ezelőtt szolgabírói székhely volt. A legközelebbi vármegyei közgyűlés fog e tárgyban felterjesztést intézni a kormányhoz.

Ötven pályázó. A nagybányai királyi járásbírósnál dr. *Makray Mihálynak* lekötésének folytán megürült albirói állásra ötvenen pályáztak. Az albirói állás betöltése már legközelebb megtörténik.

Elégett termés. Szombaton *Fényes Elek* batizi földbirtokos tulajdonát képező birtokon 6 buzaasztag elégett el körülbelül 10000 korona értékben. A termés *Schwartz Mór* bérlő volt. E hó 7.-én *Jákó Sándor* szatmári birtokán elégett el már kazalba rakott 1600 keresztbuza 12 ezer korona értékben. A termés *Nagy Miklós* tulajdonát képezte.

Fadrágaság. Az élelmi czikkek drágasága mindnyájunk előtt ismeretes, drágák a boltok, drága a piac, a liszt ára a múlt hetekben ismét emelkedett, de veszedelmes drágaság fenyegeti a közönséget, mely mint egy félve néz a közeledő tél elé ama körülmény miatt, hogy a fa árai már most is mesés módon magasban állanak. Mi lesz a télen, mikor nyár derekán 32—40 koronáért kap meg egy öl fát?... Máskor ilyen időtáiban 20—24 koronáért adták, ma a kétszerese. A felvágás megint 8—10 korona. Egy öl fa benne van 40—50 koronába. A nagyközönség a városi hatóságot okolja a rendkívüli fadrágaság miatt, s azt a városi erdők eladásának tulajdonítja. Nem kis igazságot van benne. Azt is igen jól tudjuk, hogy a hatóságnak sok gondot ad ezt a baklövést kiköszörölni, de mégis megjegyezzük, hogy a tanakodással a publikum nem sokra megy, itt a bajon segíteni kell és pedig minél sürgősebben, mert a tűzifa éppen olyan mindennapi szükségletet képez, mint az élelmi czikkek.

Villámütés. Vasárnap derült égből lecsapott a villám *Csanáloson* *Tempfli Alajosné* (Czier Mária) házába. A kéményt szétlányta, a konyhában levő gazdasszony kis leányával földre estek a rémülettől. Komo-lyabb baj szerencsére ninesen. Kár jelentéktelen.

Uj népkönyvtár. A m. kir. földművelésügyi miniszter a csanálosi kath. Olvasókörnek 150 kötetből álló ingyenes népkönyvtárt ajándékozott és 20 kor-t egy könyvszekrény beszerzésére. A népkönyvtárt

az Olvasókör kezeli, de nem köri tagok is használhatják. Könyvtár kezelését *Csanálosi Endre* tanító köri könyvtáros teljesíti.

Piszkos sütemények. Szinte botrányszámba menő az az állapot, melylyel egyes pékműhelyekben kezelik a süteményeket. A kifliknek, pereczeknek és másfajta süteményeknek az alsó része rendszerint csupa hamu és korom, melyek széndarabokkal vegyesen bele vannak égve a süteménybe. Gondolni lehet, mekkora a tisztaság az ilyen helyeken más tekintetből is, ahol még az ilyen szembeötlő külsőségekre sem adnak semmit, amit a vásárló közönség első tekintetre megláthat. Azt is megemlíthetjük e helyen, hogy vendéglőkben, kávéházakban a sütemények rendszeren nyílt tányéron hevernek, melyeken pláne így nyári időben egész kedvveléssel tanyáz a legyek raja, a publikum összevissza fogdossa és ropogtatja és ezt nemesak itt cselekszik, hanem az utcákon is az áruló pékinasoknál, mondani sem kell, hogy leggyakrabban nem a legtisztább kezekkel. Ajánljuk az elmondottakat a rendőrkapitányi hivatal figyelmébe, mert az ilyen például Budapesten, sőt más városokban sem igen tűrik meg.

Leszállott husarak. Örvedetesen vesszük tudomásul, hogy a mészáros ipartársaság a marhahus árát 8 fillérrel lejjebb szállította. Így az elsőrendű marhahus 1 kor. 36 fillérért, a másodrendű 1 kor. 20—24 fillérért kapható. Ez mindenesetre haladást jelent, ámbár még nagyon messze vagyunk a régi jó időktől, mikor egy kilogramm marhahust 40—60 fillérért mértek és nem is volt olyan rossz, mint amilyenért ma drága pénzt adunk.

Rosz beosztás. *Luby Géza* a legutóbbi vármegyei közigazgatási bizottsági ülésen szóvá tette, hogy a fehérgyarmati járásban a körjegyzőségek helytelenül vannak beosztva. Így például hat nagyobb községnek egy jegyzősége van, nagy kárával a közönségnek és közigazgatásnak egyaránt. A főispán kifejezést adván annak, hogy ezen állapotokról nem volt tudomása, megígérte a bajok orvoslását.

Edison színház. *Kiss Árpán* villamos színházában a Vigadóban, rövid szünet után a napokban ujjlag megkezdődtek az előadások. A tulajdonos sok új, érdekes képet szerzett be s minden szerdán és szombaton új műsort mutat be a közönségnek.

Vásártéri bajok. Miután a vásártér korlátainak megújítása éppen most fog történni, szükségesnek véljük felhívni a hatóság figyelmét egy körülményre, mely éppen a városi eladó közönségnek jár nagy károkozásával. Pedig a mi hatóságunknak első sorban a városi közönség érdekeit kell védeni, de valószínűnek tartjuk, hogy előttük talán fel sem tűnt, pedig nagyon sok embernek okozott már és fog ezután is tetemes kárt okozni. Ez a falusi és városi vásártér elkülönítése. A városi oldalon nagyon kevés az eladásra szánt állat, a falusi oldal pedig túl van zsúfolva. Így természetes, hogy a vevő publikum azon az oldalon jár, ahol úgy véli, hogy az igényeit jobban kielégítheti, habár ha szétnézne, volna megfelelő, sőt gyakran jobb állat a városiak közt is. De mert a nagyobb tömegben többnyire rá is talál a magáéra, nem megy a városi oldalra, amely rendszerint vevő nélkül marad. Főleg a sertés piacra áll ez. Tudjuk, hogy a hatósági elkülönítésre a ragályoktól való óvintézkedés szolgált okot, ámde ha tekintetbe vesszük, hogy ragályok idején a vásár

vagy egyáltalában zárva van, vagy fertőzött helyekről tilos az állatok kivitele, az a főargumentum megdől, melylyel az elkülönítés szükséges volta mellett lehet érvelni. A városi közönség jajgat, panaszkodik e miatt az állapot miatt és sokszor, ha szeréj teheti belopja a jószágait a falusi oldalra, ámde ha rajta veszt, meg is birságolják. Ajánljuk a dolgot megfontolás végett a hatóságnak, — amin a városi közönség érdekében érdeklődni volna segíteni.

Táncmulatság. A nagymajtényi ifjuság folyó évi július hó 28-án nyári mulatságot rendezett az orgona javára. Szép számmal gyülekezett az intelligencia s a rendezőség iparkodott is azon, hogy vendégei kellemesen tölthessék el az időt. Fáradságukat siker koronázta, mert mindnyájan azzal a benyomással távoztak el, hogy ily kellemesen ritkán mulattak. A jótékonycéllra felülfizettek: Knauer Sándor, Kertész Kálmán, dr. Vári Lajos, Rádi József, Rökk István, Gruber Béla és László, Heidenhoffer István, Gruber Márton, Skrabatovics Endre 50—50 fil.-t. Resz Józsefné és Radetzky Károlyné 1—1 k.-t. Papp Mariska, Láng Pál, dr. Merker Márton és N. N. 2—2 kor.-t.

Egy kis helyreigazítás. Nem vagyunk reá egészen illetékesek, mert nem nekünk volt adresszálva, de miután módot nyujt arra, hogy a vidéknek, és épen a mi vidékünknek közvéleményét félrevezesse, szükségesnek tartjuk a Nagyszöllősi Hirlap című lapunknak tévedését helyreigazítani. A fogadatlanság prókátorát már csak azért sem lehet talán ránk sütni, mert a gróf Károlyi István temetéséről levén szó, aki a mi emberünk, ezen a réven is igényelhetjük az illetékeséget. A „Nagyszöllősi Hirlapnak“ feltűnt, hogy a „Magyarország“ című fővárosi lap ritkított betűkkel szedette, hogy a trónörökös „magyar“ szövegű táviratban fejezte ki részvétét a gyászoló grófi család iránt. Ennek a feltűnésnek révén aztán egy vezércikket közöl keserű satyrával, hogy milyen boldog ország vagyunk mi, ahol a trónörökösökről ritkított, tehát feltűnő betűkkel kell szedni, hogy egy tősgyökeres magyar főúri családhoz „magyar“-nyelvű táviratot meneszt. A „Magyarországnak“ erre a ritkított betűs szedésre megvolt a maga oka, de nem az, amint a Nagyszöllősi Hirlap variálja. Korántsem azért tette, hogy bemártsa a trónörökösöt hanem éppen magyarságát akarta védeni. Elkerülhette figyelmét a Nagyszöllősi Hirlapnak az a körülmény, hogy ebben a dologban épen az utóbbi időben egész hirlapi polemia fejlődött ki. Egyes lapok kétségbevonták, hogy a trónörökös tud magyarul. Végre a nevelője is megnyilatkozott, kétségtelen bizonyítékokkal igazolván, hogy igenis tud magyarul. A „Magyarország“ a hirlapi vitában ezen az állásponton volt. Azért szedette tehát ritka betűkkel, hogy akiknek még emlékezetükben van a közelmúltban lefolyt vita, láthassák, hogy a trónörökös igenis beszél magyarul. A Nagyszöllősi Hirlapnak tehát a fogalmazás tekintetéből a kabinetirodára hivatkozása épen olyan téves lehet, mint a kiindulási pont.

Szőlőtermés veszedelemben. A beregszászi szőlőhegyeken a peronoszpóra pusztítása oly nagy mérvet öltött, hogy egyes helyeken alig van kilátás termésre. Általában a beregszászi, nagymuzsalyi és mezőkasszonyi szőlőhegyeknek 60—70%-a teljesen tönkre ment. Hasonló hír érkezett Ungvárról és annál súlyosabb ez a veszedelem, mert a peronoszpóra olyan mértékben támadta meg a sőlőtöskéket, hogy ennek következtében jövő évre is csak silány termés remélhető.

Elfogott rabló. Megemlékeztünk azon rablásról, melyet ismeretlen tettes az elmúlt napokban követett el a Gellért-utczában s amelynek áldozata Pap Jánosné szakállasfalusi lakos lett, kitől 200 koronát rabolt el. A csendőrségnek a rablót sikerült kinyomoznia és elfognia Farkas Gavrilla kővárre-metei lakos személyében, ki csak most került haza Amerikából. Átadták a nagybányai járásbírósnak.

A dánosi gyilkosságnak áldozata. Biharudvarin a falu gyermekei rablósdit játszottak. Egy Kóti Károly nevű gyermek volt a dánosi haramia, a kit kötélt általi halálra ítélték. Az ítéletet játszótársai mindjárt végre is hajtották. Hurkot kötöttek a nyakára és egy fa ágára főlhuzták. A gyermek már rugdalózott, de a többi azt hitte, hogy tréfál s tovább hagyták lógni, míg meg nem fuladt.

Véres összeütközés csendőrökkel. Az ungmegyei Antalócson a minap tragikus kimenetelű összeütközés volt három duhaj legény és két csendőr között. Az esteli órákban Nagy János és Keres András csendőrök megjelentek a községben s összetalálkoztak a garázda természetükről ismert három Hladzik testvérrel, kik keresztelőlől jövet ittas állapotban kurjongattak az utczán végig. A csendőrök csendre intették őket, de miután ez mitsem használt, be akarták kisérni a község házára. A legények ellenszegültek, mire a csendőr nádpálcájával az egyiket megütötte. Ebben a pillanatban a másik két legény a csendőrök háta mellé került s kirántván azoknak éles kardját ülegelni kezdték őket, sőt Keres András csendőrnek a fejére súlyos vágást mértek. Erre a másik csendőr fegyveréhez nyult s rálőtt a támadóra. A golyó a balváll lapockáját furta át, mely keresztülhalolva megtartotta erejét s vállon találta az éppen akkor odakerült Polacsék Sándor ungvári bádogos mestert is. A sebesült legény erre a már szintén súlyos sebektől vérző Keres András csendőrt még jobban össevagdalta, azután az árokba dobta. A másik csendőr lelkiállapotát annyira felizgatta az eset, hogy a helyszínéről elfutott, s fegyverével a szájába lőtt, azonnal meg is halt. Keres András csendőr és a másik két sebesült fel fognak épülni sebekből.

Összefogdosott cigányok. A kóbor cigányokra ugyancsak rájár a rud. Az egész országban üldözik, fogdossák őket és a régi jó szabadéletnek, a garázdalkodásoknak véget vet mindenütt az erélyes csendőrség. Ugocea vármegye területén az elmúlt héten a feketárdói csendőrök fogottjósze 25 szál cigányt vegyesen. A cigányok Feketeárdó környékén tanyáztak és felhasználva a lakóknak mezei elfoglaltságát, ezek lakásait fosztogatták.

Uj postahivatal.

Szatmárvármegye Istvándi községben „Istvándi (Szatmár vm.)“ elnevezéssel 1907 évi augusztus 11-én postahivatal lépett életbe. A postahivatal postamesteri kezelésben, teljes fel és leadó szolgálattal és a postatakarékpénztár közvetítő hivatala gyanánt fog működni. A postahivatal postai összeköttetését a Szatmáresekekről Istvándin át Penyige p.-udvarra és vissza naponként közlekedő gyalogküldőne járatlaltal fogja kapni. A postahivatal életbeléptetésével egyidejűleg a szatmáreseke-kölesei egyfogatu koesi küldőne járat meglett szüntette és a szatmáreseke-nagyari egyfogatu koesi küldőne járat gyalogküldőne járatlaltal alakítva. A postahivatal forgalmi körébe Istvándi község és a hozzátartozó Csokonyai, Eszenyó, Kati, Kölesey és Nyáros tanyák, valamint Kőmörő község és a hozzátartozó Jeney, Kende és Mártonffy tanyák osztatnak be.

A kávé olcsóbb lett. Arról legjobban meggyőződhetünk Szatmár piacán a Pannónia mellett. Néhma kávé-kereskedőnél. 3 kilós postai cs. kuba kávé 3 frt. 65 kr. bérmentve utánvéttel küld NÉHMA LAJOS JÓZSEF kávé behozatala tea, rum, és czukorka áruház Szatmáron, Deák-tér.

2 tanuló és 1 boltiszolga felvétetik Reizer János könyvkereskedésében Szatmár

Állást keres irodai munkák elvégzésében egy középiskolákat végzett és egy évi körjegyzői gyakorlattal bíró fiatal ember. Czime a kiadóhivatalban.

Uj cég. Greguss és Chrapári cég alatt Deák-tér 2. sz. a. uj üveg, porcellán és lámpáru üzlet nyílt.

Éladó a szatmári középhegyben 38 házszám alatt egy 5 méter hosszú, 5 méter széles tölgy alapra épített, befestett faredőnnel ellátott „uj lúgas“. Értekezhetni: NOVÁK LAJOS Vörösmarthy-utca 4-ik házszám.

Az iskolai évad közeledtével olvasóink b. figyelmébe ajánljuk Weisz Izsák „Fehér ház“ alatti Antiquár könyvkereskedését, a hol mindenféle tankönyvek használt állapotban igen kedvezményes árban szerezhetők be.

„Pázmány-sajtó“ (Püspöki nyomda) Szatmár.

Goddam!

Végre egy gyorsan és biztosan ható tyukszemser.

Cook & Johnsons

amerikai szabadalmazott

**tyukszem-
= gyűrűi =**

1 darab 20 fill. 6 drb. 1 K postán, 20 fill. portó.

Kapható a birodalom minden gyógyszer-tárában valamint orvosser-drogériákban stb.

TIRGRAM-POR

az egyedüli szer, mely az összes rovarokat gyorsan és alaposan kipusztítja; üvegben —30. —60. 1.—és 2.—koronáért kapható

TIRGRAM TINKTURA

csakis **Poloskák** ellen üvegekben —40. —80. 1.20. 2.60, és 5.— koronáért kapható minden jobb drogériában, fűszer- és festék-kereskedésben, ahol Tirgram-plakátok ki vannak függesztve. Ügyeljünk a „TIRGRAM“ névre. Gyár: Budapest, IV. ker., Károly-utca 1.

PÁLYÁZAT

a mezőpetriben t. Kunez Miklós halálával megüresedett kántortanítói állásra.

Jövedelme:

1. Tisztességes külön lakás a templom közelében.
2. Kézpénzben a községtől 84 korona.
3. Terményekben 6 öl tűzifa és egy szekér széne, értéke 120 kor.
4. 21 hold 1177 □ öl föld, kat. becslés szerinti tiszta jövedelme 186 kor, (melyért a hitközség volt k.-tanítónak 500 kort. adott).
5. 4 drb legeltetési jog, á 10 K, 40 kor.
6. Stólaból mintegy 150—200 K.
7. Alapítványi miséből körülbelől 100 kor.
8. Államsegélyből 212 kor.

Pályázati határidő **augusztus hó 20-ik napja**. A választás **aug. 22-ik napjára** tüzetik, a délelőtti órákra, melyre személyes megjelenés kéretik *ének-próba* megajtése czéljából, a templomban.

A kertészetben és méhészetben való jártasság előnyben részesül.

A kérvények nagys. és főtiszt. *Kosztra* Ignác ker. esperes urhoz küldendők.

Mezőpetriben, 1907. július 30.

Brázay János
iskolaszéki elnök.

Dr. MÁLNAI MIHÁLYNÉ

felsőbb leány tan- és nevelőintézete

Budapest, VI., Teréz-körút 39. sz., I. em.

12 év óta fennálló iskola és internátus bejáró félélig és egészen bennlakó növendékek számára. 4 elemi, 4 polgári, 3 továbbképző tanfolyam. Államérvényes bizonyítványok. Korlátolt számú növendékek. Gondos családi nevelés. Egész-séges, tágas helyiségek, elsőrangú ellátás. Kiváló tanerők. Bennlakó francia és angol nevelők. Bővebb felvilágosítást ad

AZ IGAZGATÓSÁG.

Vendéglő átvétel.

Van szerencsénk értesíteni Szatmár és vidéke mélyen tisztelt közönségét, hogy **folyó évi augusztus hó 1-én** a multban kitűnő hirnévnek örvendett

Károlyi-ház vendéglőt és szállodát átvettük.

Minden ügyekezettünk odairányul, hogy mélyen tisztelt vendégeinket kifogástalan és kellemes ellátásban részesíthessük.

Kiváló tisztelettel

Inglük Pál és Tsa
bérnök.

SZABÓ SÁNDOR

szobrász, aranyozó és oltárkészítő
SZATMÁR, Báthory-uteza 18.

Elvállalok új oltárok, szószékek, szentsirok, szent szobrok készítését kőből, fából vagy imitációból.

Régi munkák felújítását mérsékelt árak mellett készítek.

Új oltárképeket hírneves festőművészek közreműködésével állítom elő. Műtermemben kész templom- és szoba-díszek vannak raktáron.

Továbbá e helyen is felhívom a Főtisztelendő urak szíves figyelmét a műtermemben készletben levő stációdombornú képek megtekintésére.

Költségvetéssel, rajzokkal díjmentesen szolgálok.

Az ügy könnyebb elintézése czéljából saját költségemen utazom bárhova.

Az aranyozás tiszta Katalin arannyal történik

Kiváló tisztelettel Szabó Sándor.

HIRDETÉSEK

felvételnek a kiadóhivatalában

SZATMÁRON

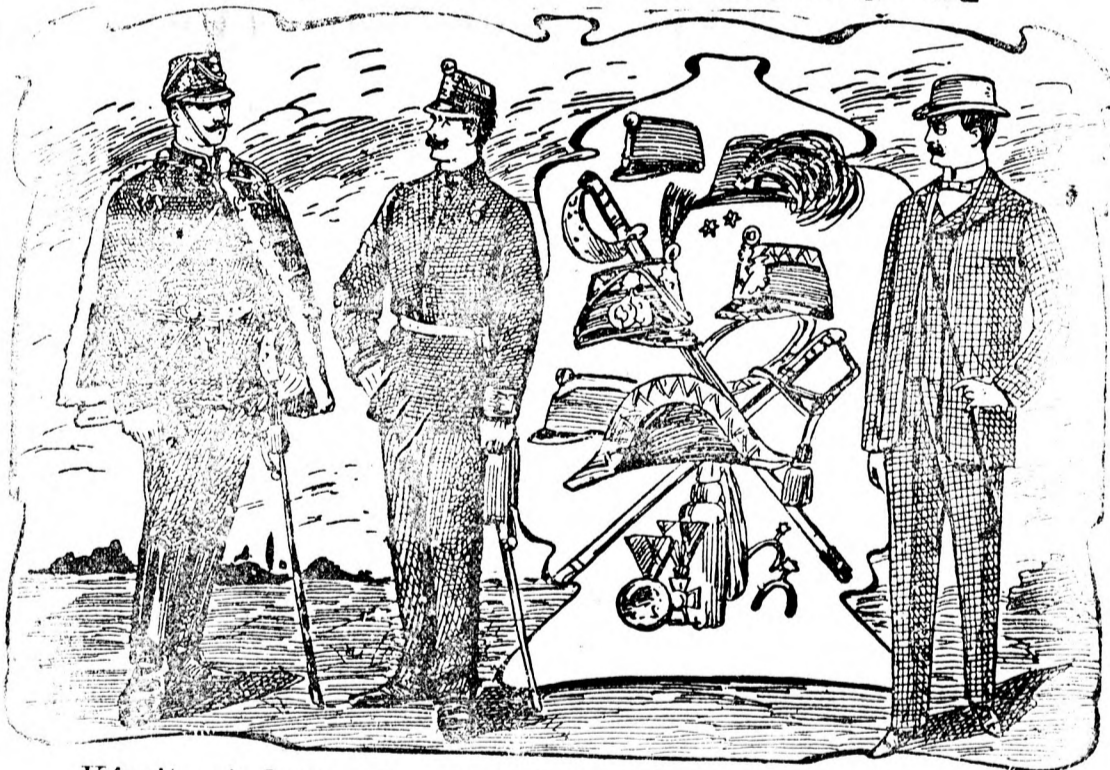
Iskola-köz 3. sz.

INGLIK JÓZSEF

polgári-, papi- és egyenruha-üzlete

Városház-épület. Szatmáron, Deák-tér.

Több egyenruházati intézet szerződött szállítója.

Készít mindennemű *polgári öltönyöket, papi reverendákat; mindennemű öltöny készítésnél a fősulyt az elegáns szabás és finom kivitelre* fektetem, a mellett teljes kezességet vállalok szállitmányaim valódi színe és tartósságáért.

Állandó nagy raktár honi és angol gyártmányú szövetekben. Elsőrangú egyenruházati és hadi felszerelési intézet. Üzletem *nagy forgalma* által áruimat *olcsóbb ár mellett szállíthatom*, mint bármely más czég.

Átalakítások gyorsan és olcsón eszközöltetnek.

Kérem ennél fogva engem becses megrendeléseivel megtisztelni, biztosítom, hogy a legcsekélyebb megrendelésnél is a legnagyobb megelégedésre fogok szolgálni.

INGLIK JÓZSEF,
szabómester.

PÁZMÁNY-SAJTÓ

villanyerőre berendezett könyvnyomda

— SZATMÁR, ISKOLA-KÖZ 3. SZÁM. —

Czímkarttyák, gyászlapok, ügyvédi nyomtatványok, árjegyzékek. szállítási bárczák, meghívók, névjegyek, levelező-lapok, étlapok, feltűnő falragaszok, eljegyzési és esketési meghívók, számlák, levélpapírok művészies kivitelben, részvények, okmányok, emléklapok bármilyen színezéssel, művek kinyomatása, tánczrendek, üzleti körlevelek, havi és heti lapok, folyóiratok, csomagoló papírok czégnomással, táblázatok, szalag aranyozások, és mindennemű könyvnyomdai munkák készítése.

Nagy egyházi nyomtatványraktár!

Könyvkötői munkák felvétele!

Pázmány-Sajtó Könyvkiadóhivatalában

kaphatók az alant jelzett művek:

Dr. Ratkovszki S.: 20 exhortatiói

a munkácsi állami főgimnázium ifjúságához kaphatók 2 koronáért a Pázmány-sajtóban. — Érdemes e munkát elolvasni már csak a kritikai érzék fejlesztése szempontjából is. A nyilvános bírálat nem jut vele szegeletre. Némelyek atomokra zúzzák, mások a felhőkbe emelik.

Szent József imakönyv. Összeállította

Dr. Haiczl Kálmán garamszentbenedeki plebános, lelkész. Ezen imakönyv magában foglal imákat és elmelkedéseket az év minden napjára, előkészítést a gyónási és áldozási ájtatosságra. Ára csinos vászonkötésben 1 kor. 40 fillér. Bérmentes küldéssel 1 kor. 50 fillér.

Philothea vagy **utmutatás az istenes életre.** Irta Szalézi sz. Ferencz genfi püspök. Főleg Szenci Imre fordítása nyomán átdolgozta *Haugy Leó* szentszéki tanácsos, plebános. Második kiadás. Ára vászonkötésben 2 K 40 f. Bőrkötésben aranymetszéssel 4 korona.

Elemi szertartástan. Irta: Ekkel Lajos

rónaszéki plebános. Elemi népiskolai használatra. Kis 8°-as alak. Ára füzve 60 fillér.

A Colosseum vértanui. Képek a római

amphiteatrum történetéből. Irta O' Reilly apostoli hithirdető, fordította Matyeczko Teodor kanonok. Kiválóan érdekes olvasmány 29 iv, 8°. Füzött példány ára 2:40 K., kötve 3:20 korona. A pénz előleges beküldése után bérmentve.

Esketési beszédek. Idegen szerzők nyomán átdolgozta dr.

Irinyi Tamás theol. tanár. A szatmári ft. egyházmegyei hatóság jóváhagyásával. 8°-ad rét alak, 29 iv. Ára füzve 4 kor. Kötve 5 kor.

Utmutatás a lelkibéke megszerzésére.

Irta: Lehen atya, fordította Sarmaságh Géza. E művet mely eredeti francia alakjában 4, német szövegében 12 kiadást ért meg, második és javított magyar kiadásban bocsátottuk az istenes életre törekvő buzgó lelkek szolgálatára, miután a első magyar kiadás teljesen beváltá azon reményeket, melyeket hozzá a megrendelők fűztek, mit bizonyítanak az elismerő nyilatkozatok s a mű gyors elterjedése. 31 iv. Ára füzve 3 kor., kötve 3 kor. 60 fillér.

Az alábbi elsőrangú czegeket a bevásárlásoknál és megrendeléseknél mélyen tisztelt olvasóinknak különös figyelmébe ajánljuk.

ÉRTESÍTÉS.

Tisztelettel van szerencsém a m. t. közönséget értesíteni, hogy

óra, ékszer és látszerész

üzletemet a piaci nagytemplommal szembe levő oldalra, Lossonczy-féle házba helyeztem át. Az arany, ezüst ékszereket, valamint látszerészeti cikkeket ezután is a legolcsóbb árban s elsőrendű minőségben árusítom. Órajavitásokat modern gépeim segítségével a legteljesebb jótállással vállalom.

Néhma Ferencz órás és ékszerész
SZATMÁR, Deák-tér 20.

Ugyanott egy üzleti berendezés olcsó áron eladó.

SZATMÁRI BAZÁR.

BLATNITZKY ISTVÁN

Kazinczy-utca 10. szám, a kir. kath. főgimn. mellett.

Figyelmeztetés!

Szatmár és vidéke nagyrabecsült vevőközönségének felhívom b. figyelmét a napokban érkezett rendkívül esinos és tartós, modern stílu majolika- és porcellán-kályhámra, melyekkel a legkényesebb igényeket is kielégíthetem. Ugyszintén nagy raktárt tartok egyszerűbb és igen esinos cserépkályhákból, melyeknek összeállítását szakképzett munkásokkal eszközölöm.

Jó minőségeért a legmesszebbmenő szavatosság.
Szolid szabott árak!

Kivánatra mérték után bármilyen kivitelű czipők és oszmák is készülnek.

A ki igazán finom, kényelmes, elegáns és tartós honi gyártmányu lábbelit akar vásárolni, az bizalommal fordulhat

Vuja János

hoz, SZATMÁR, Deák-tér, (Keresztos András-féle ház) aki dusan felszerelt czipő-raktárában csakis valódi finom bőrből, a már is világhírű hazai gyárakban czipőket és oszmákat nagyon is versenyképes árak mellett hozza forgalomba és üzletéből minden olcsóbb rendű készítményt a szokásos bőr és talp utánzatokat teljesen kikészítöbölte, és a kinek áru osinosság dolgában is párját ritkítja

Magas foku denaturált szesz 1 l. 56 fl. Pormentesítő olaj 1 l. 80 fl

OLCSÓBB MINT BÁRHOL!

Győry Károly üveg porcellán kereskedése = Szatmár, Deák-tér

Üveg, tükör, porcellán lámpa, evőeszközök, patent befőttes üvegek fémszárral. Képekterek (secesios, antik, és barok rámpák) a legtartósab mosható aranyozással. Épület üvegezéseket vidéken is elvállalok. Nagyobb bevásárlásoknál tetemes engedményt adok.

Tisztelettel Győry Károly.

Csillár petroleum 1 l. 44 fillér. — — — — — Piroleum 1 l. 48 fillér
184

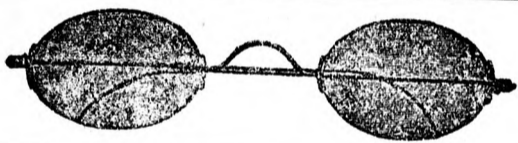
Kocsi tulajdonos urak figyelmébe!

BENYÓ ANDOR kocsigyártó

Szatmár, Kossuth Lajos-utca 12.

(Régi kisvárosháza).

Uj kocsikat raktáron tart, ócskákat becserél, lagoonásért és posztóért jótállást vállal.

Szemüveg és óra javítások jutányos árban készíttetnek. 251

Szemüvegek, Zvickerek, látszerészeti cikkek ugyszintén arany, ezüst, nickel zsebórák, valamint mindentéle inga, ébresztő és fali órák kaphatók

FEISZTHUBER JÁNOS órásnál Szatmár Deák-tér 26. sz.

Plébánia-palota.

Pontos kiszolgálás! Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Isten hozta Uram! Hová, hová, oly sietve? Megyek

KORAI ÁRMIN

kész férfi-, női- és gyermek-ruha nagyáruházába, (Deák-tér, Fehérház mellett) ahova már megérkezett óriási mennyiségben és bámulatos olcsó árakban a nyári és őszi idény dús választéka.

Tulkövetelés kizárva!

Tulkövetelés kizárva!

Alkalmi fekete sacco, Ferencz József, smoccing-öltönyök, adzur, crepp és atlasz gyapjuszövetekből 15 K-tól feljebb

Kizárólagos eladás női costumokban 12 K-tól feljebb.

Finom fekete és színes hosszú és rövid női kabátok 10 K-tól feljebb

Vihareerős turista férfi és gyermek-gallérok 12 koronától

Utazó- és por-köpenyek 6 K-tól feljebb Külön női aljak 7 koronától feljebb

Gyermekeknek iskola-és kimenő öltönyök 3 kor-tól feljebb

Darányi gazdász vászon kabátok Női utazó és porköpenyek 20 K-tól feljebb

Legdivatosabb választék férfi-felöltők és átmeneti kabátok legujabb szabással 15 koronától feljebb

Papi fekete felöltők és átmeneti kabátok ugyszintén öltönyök 16 K-tól feljebb

Fü- és gyermek-felöltők és átmeneti kabátok 8 K-tól feljebb

Valódi angol és hazai szövetekből férfiöltönyök francia szabással 10 koronától

Különféle színű női és bakfs leányoknak való valódi gummi hosszú és rövid kabátok 20 K-tól feljebb

Elszakíthatatlan munkás-nadrágok 2 K-tól feljebb

Legtartósabb szövetekből divat- és strapanadrágok 3 K-tól feljebb

Egyedüli raktára a szabádmazott kék gépész-öltönyöknek